

Передмова

Навчальний посібник **“Переклад як міжкультурна комунікація: англійська ↔ українська мови. Практикум / Translation as Intercultural Communication: English ↔ Ukrainian. Practice** є комплексним курсом, що містить практичні завдання для активізації основних засад теорії перекладу. Матеріали різноманітної тематики ретельно відібрані з авторитетних американських, британських та українських джерел для перекладу з англійської мови на українську та з української на англійську. Концептуальною основою посібника є розуміння перекладу як напряму прикладної лінгвістики та прояву міжкультурної комунікації. Діалектичний взаємозв'язок та взаємозалежність мови та культури є визначальними у вирішенні конкретних перекладацьких задач. Поняття еквівалентності, ідіоматичності, соціального та культурного контексту формують профіль практичних завдань.

Посібник призначений для студентів, що вивчають теорію та практику перекладу як фахову дисципліну. Оскільки посібник розрахований на осіб, що мають загальну мовну підготовку та засвоїли курс нормативної граматики англійської мови та основи теорії перекладу, особливий акцент зроблено на міжкультурну природу перекладу та його прагматичну спрямованість.

Представлений посібник максимально орієнтований на розвиток комунікативних навичок та розширення міжкультурної компетенції студентів, оскільки переклад розглянуто як процес і продукт та як прояв міжкультурної комунікації.

Організація та структура. Посібник “Переклад як міжкультурна комунікація: англійська ↔ українська мови. Приктикум” / **Translation as Intercultural Communication: English ↔ Ukrainian. Practice** складається з п’яти розділів, списку літератури, глосарія та чотирьох додатків.

Кожний розділ містить завдання та вправи на переклад речень та фрагментів тексту, пов’язаних із відмінностями та розбіжностями в мовній картині світу носіїв англійської та української мов, на основі автентичних американських, британських та українських матеріалів (статті з газет, журналів, літературних джерел, Інтернет-ресурсів тощо) з урахуванням культурних імплікацій контенту. Переклад текстів з метою аналізу ситуації (**case study**) стимулює студентів до адекватної передачі культурно зумовлених нюансів.

У першому розділі **Unit 1** представлено базові поняття перекладцького фаху – у *формі* Профілю Перекладача (**The Translator’s Profile**).

Другий розділ **Unit 2** присвячено ролі галузевих знань (**Subject Area Knowledge**) у процесі перекладу з метою отримання якісного “продукту”, тобто адекватно переданої інформації з англійської мови на українську та з української на англійську у галузі права, медицини, науки і техніки, бізнесу та суспільних відносинах. Продемонстровано особливості перекладу академічних/освітніх термінів у процесі досягнення адекватного перекладу.

У третьому розділі **Unit 3** розглянуто поняття “плану змісту” та “плану вираження” на прикладі англійської та української мов (**Surface and Deep Structure**). Продемонстровано дотримання балансу між планом змісту (глибинна структура) та планом вираження (поверхнева структура), діалектичний взаємозв’язок

між культурою та прагматичною метою при перекладі конкретного тексту. Значну увагу звернено на концептуальне поняття *контексту*, *стилю*, *регістру* (формальному/неформальному) та вибору відповідного слова з парадигми тезаурусних проєкцій (**Word Choice**).

Четвертий розділ (**Unit 4**) містить інформацію та практичні завдання для активізації ефективного застосування інтернаціоналізмів, зокрема грецького та латинського походження, а також застереження щодо перекладацьких невдач під час перекладу “хибних друзів перекладача” – **International word as an effective translation technique**.

У п'ятому розділі (**Unit 5**) розглянуто взаємопов'язані універсалії *мова та культура*, роль *культурних імплікацій* у теорії та практиці перекладу (**US/UK/Ukraine via cultural patterns**). Прояв та інтерпретація культурних нюансів англійської мови (американського та британського варіантів) та української мови продемонстровано на матеріалі численних завдань, вправ та трьох випадків аналізу ситуації (**case study**).

Глосарій (**Glossary**) містить базові поняття теорії перекладу та міжкультурної комунікації.

У 3 додатках містяться матеріали для самостійної роботи студентів.

Апробація. Теоретичні та практичні розвідки автор посібника доповідала на національних та міжнародних конференціях з питань міжкультурної освіти та міжкультурної комунікації. Ідеї та матеріали навчального посібника “**Переклад як міжкультурна комунікація: англійська ↔ українська мови. Практикум**” / **Translation as Intercultural Communication:**

English ↔ Ukrainian. Practice” апробовано у лекційному та практичних курсах *Теорії та практики перекладу (англійська↔українська мови)*, які прочитала автор для студентів-бакалаврів кафедри прикладної лінгвістики Національного університету “Львівська політехніка”, у процесі перекладацької практики для студентів-магістрів, під час керівництва курсовими та магістерськими кваліфікаційними роботами, а також під час виступів на міжнародних конференціях і конгресах Американської асоціації прикладної лінгвістики (AAAL) та Міжнародної асоціації прикладної лінгвістики (AFLA), членом яких є автор.

Подяка. Автор посібника глибоко вдячна рецензентам – доктору філологічних наук, професору Тетяні Яхонтовій (Львівський національний університет імені Івана Франка), доктору педагогічних наук, професору Богдану Шуневичу (Львівський державний університет безпеки життєдіяльності), кандидату філологічних наук, доценту Наталії Романишин (Національний університет “Львівська політехніка”), колегам кафедри прикладної лінгвістики Національного університету “Львівська політехніка”, яку очолює доктор філологічних наук, професор Олена Левченко – за уважне ознайомлення з рукописом посібника та цінні критичні зауваження.

Думки та зауваження щодо посібника можна надсилати автору за електронною адресою: lyudmila.ukr@gmail.com.